

OTSUS

20.12.2022 nr 9-3/2022-054

AS Matsalu Veevärk veeteenuse hinna kooskõlastamine

1. Hinnamenetluse alustamine

13.09.2022 registreeriti Konkurentsiametis AS Matsalu Veevärk (edaspidi MVV) taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt koostab vee-ettevõtja hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

MVV osutab veeteenust 4 omavalitsuse territooriumil järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel² :

Tabel 1 MVV teeninduspiirkonnad

<i>Piirkond</i>		<i>Reovee- kogumisala</i>	<i>Registrikood</i>	<i>Reostus- koormus (ie)</i>
Raplamaa, Märjamaa vald	Märjamaa alev, Orgita küla, Rangu küla, Sõtke küla	Märjamaa	RKA0700361	4 026
	Valgu küla	Valgu	RKA0700354	247
	Varbola küla	Varbola	RKA0700357	159
	Laukna küla	Laukna	RKA0700355	173
	Kasti küla	Kasti	RKA0700359	180
	Sipa küla	Sipa	RKA0700358	211
	Vana-Vigala küla	Vana-Vigala TTK	RKA0700342	679
		Vana-Vigala	RKA0700343	227
	Kivi-Vigala küla	Kivi-Vigala	RKA0700341	181
	Teenuse küla	asub väljaspool reoveekogumisala		
Raplamaa, Rapla vald	Raikküla küla	Raikküla	RKA0700352	663
	Purku küla	Purku	RKA0700353	159
	Nõmmemetsa, Kabala ja Ummaru külad	Tamme	RKA0700351	359

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122014023?leiaKehtiv>

² Leitavad aadressil <https://register.keskkonnaportaal.ee/register>

<i>Piirkond</i>		<i>Reovee- kogumisala</i>	<i>Registrikood</i>	<i>Reostus- koormus (ie)</i>
Pärnumaa, Lääneranna vald	Lihula linn	Lihula	RKA0570201	1 359
	Kirbla küla	Kirbla	RKA0570202	146
	Tuudi küla	Tuudi	RKA0570203	110
	Virtsu alevik	Virtsu	RKA0570208	787
	Kõmsi küla	Kõmsi	RKA0570210	187
	Vatla küla ja Äila küla	Vatla	RKA0570209	230
	Koonga küla	Koonga	RKA0670289	253
	Lõpe küla ja Rabavere küla	Lõpe	RKA 0670288	175
	Varbla küla ja Roheste küla	Varbla	RKA0670315	297
	Tõusi küla ja Mõtsu küla	Tõusi	RKA0670314	205
	Irta ja Oidrema küla	asuvad väljaspool reoveekogumisala		
Läänemaa, Lääne- Nigula vald	Kullamaa küla	Kullamaa	RKA0570207	759
	Koluvvere küla	Koluvvere	RKA0570205	862
	Liivi küla	Liivi	RKA0570206	291
	Üdruma küla	Üdruma	RKA0570204	62
	Rõude küla	Rõude	RKA0570199	86
	Martna küla ja Kuluse küla	Martna	RKA0570200	190

ÜVVKS § 14 lg 6 alusel soovis MVV kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikide reoveekogumisalade summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 lähtuvalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust tulenevalt on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormid (edaspidi Küsimustik) exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-

ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 181; ÜVVKS § 72 lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 142 lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhendada Konkurentsiamet koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi “Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted” (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel⁵. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügiühikuga (Juhendi p-d 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse koostöölastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks ning on Konkurentsiametile siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest Konkurentsiamet lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldatakse järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on koostööl ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiamet ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja Konkurentsiametil lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse koostöölastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostöölastamiseks.

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinnataotluse vormid.

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna koostöölastamise meetodid ja juhendid

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel (<http://www.konkurentsiamet.ee>, rubriigis Reguleerimisvahendid / Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna koostöölastamise meetodid ja juhendid). Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostöölastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti reguleerimisvahendite alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostöölastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostöölastamisel.

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

2. Menetlusosaline

AS Matsalu Veevärk (MVV) on äriregistrisse⁷ kantud 15.07.2004 registrikoodiga 11055659. MVV juriidiline aadress on Veski tn 6, Märjamaa alev, Märjamaa vald, Rapla maakond, 78301. Äriregistri teabesüsteemi andmetel on MVV põhitegevusalaks kanalisatsioon ja heitveekäitlus ning lisategevusaladeks veekogumine, -töötlus ja -varustus; muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent ning muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused. MVV majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Ettevõtja aktsionärid on Märjamaa Vallavalitsus, Lääneranna Vallavalitsus, Rapla Vallavalitsus ja Lääne-Nigula Vallavalitsus. MVV aktsiakapitali suuruseks käesoleva otsuse tegemise ajal on äriregistri teabesüsteemi andmetel 1 136 781 eurot. MVV on Eesti Vee-ettevõtete Liidu liige.

3. Menetluse käik

13.09.2022 registreeriti Konkurentsiametis MVV Hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle aluseks oleva dokumentatsiooniga. Kuna esitatud Hinnataotlus oli puudustega haldusmenetluse seaduse (HMS) § 15 lg 2 mõttes, siis ei olnud Konkurentsiametil võimalik alustada Hinnataotluse sisulist menetlemist.

26.09.2022 saatis Konkurentsiamet MVV-le kirja Hinnataotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks, määrates vastamise tähtjaks 17.10.2022.

11.10.2022 registreeriti Konkurentsiametis MVV parandused Hinnataotlusesse, mille järel sai Konkurentsiamet lugeda Hinnataotluse nõuetekohaseks ja alustada selle sisulist menetlemist.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtja kulgemine nõuetekohase taotluse esitamise päevale järgnevast päevast ehk **MVV puhul alates 12.10.2022.**

07.11.2022 saatis Konkurentsiamet MVV-le e-kirja selgituste ja lisaandmete saamiseks abonentide arvu, veekao, saastetasu, päikesejaamade ja amortisatsioonikulu kohta.

08.11.2022 esitas MVV vastused ameti 07.11.2022 küsimustele.

11.11.2022 saatis Konkurentsiamet lisaküsimused 08.11 saadud selgitustele saastetasu, päikesejaamade ja lõpetamata ehitiste kohta. Ühtlasi pikendas Konkurentsiamet hinnataotluse menetlemise tähtja 90 päevale.

14.11.2022 esitas MVV vastused 11.11.2022 lisaküsimustele.

24.11.2022 saatis Konkurentsiamet oma ettepanekud Hinnataotluse korrigeerimiseks lähtudes MVV poolt 08.11.2022 ja 14.11.2022 esitatud selgitustest ja lisaandmetest.

25.11.2022 esitas MVV korrigeeritud Hinnataotluse, milles oli arvesse võetud Konkurentsiameti parandusettepanekuid (sh korrigeeriti investeeringute ja põhivarade andmeid).

---

⁷ <https://ariregister.rik.ee/>

28.11.2022 saatis Konkurentsiamet Märjamaa Vallavalitsusele, Rapla Vallavalitsusele, Lääneranna Vallavalitsusele ja Lääne-Nigula Vallavalitsusele päringu, milles küsis MVV Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

12.12.2022 – 14.12.2022 toimus Konkurentsiameti ja MVV vahel infovahetus põhiteenustega seotud teenuste osutamise ja nende hindade kujunemise üle.

13.12.2022 Lääneranna Vallavalitsuselt, 14.12.2022 Rapla Vallavalitsuselt, 19.12.2022 Märjamaa Vallavalitsuselt ja 20.12.2022 Lääne-Nigula Vallavalitsuselt saabunud vastuste kohaselt on MVV poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavadele.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg 08.11.2022, 12.12.2022 – 14.11.2022, 25.11.2022, 29.11.2022 – 20.12.2022 (22 päeva), kuna puudusid taotluse menetlemiseks vajalikud selgitused ja lisaandmed ning kohalike omavalitsuste arvamused Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, mis on nõutud ÜVVKS § 14² lg 10.

14.12.2022 esitas MVV Konkurentsiametile korrigeeritud Hinnataotluse.

Konkurentsiamet koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁸ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks II poolaastal (01.07–31.12), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ järgneva majandusaasta andmetega. **Tulenevalt asjaolust, et MVV esitas Hinnataotluse 15.09.2022 ehk 2022.a II poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna põhjendatuse analüüsi 2023.a 12 kuu prognoositud andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel.**

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁹ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastatuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinna kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

14.12.2022 MVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis 2 kajastatud MVV poolt esitatud tegevuskuludest, kapitalikulust ja tulukusest.

Tabel 2 Veeteenuse hinna komponendid

rida	Näitaja	Ühik	Hinnakomponendid
1	Tegevuskulud	tuh €	942,77
2	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	28,00
3	Saastetasu	tuh €	8,49
4	Elektrienergia kulu	tuh €	387,18

⁸ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁹ <https://ariregister.rik.ee/>

rida	Näitaja	Ühik	Hinnakomponendid
5	Muud tegevuskulud	tuh €	519,10
6	Kapitalikulud	tuh €	132,92
7	Tulukus	tuh €	113,25
8	Müügitulu kokku	tuh €	1188,94
9	Järelevalvetasu	tuh €	2,38
10	Müügitulu veeteenuse hinnaga	tuh €	1191,32
11	Võetud vee müügimaht	tuh m ³	268,0
12	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m ³	245,0
13	Müügimaht kokku	tuh m ³	513,0
14	Kaalutud keskmine veeteenuse hind	€/m ³	2,32

Konkurentsiamet teostab analüüsi MVV ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevatele summaarsetele tegevuskuludele, kapitalikulule, tulukusele ja müügimahtudele (vt Tabel 2, veerg „Hinnakomponendid“). **Konkurentsiamet on seisukohal, et MVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg 2 toodud nõuetele.**

4. Taotleja üldisloomustus

MVV on loodi 2004.a-l eesmärgiga viia ellu Ühtekuuluvusfondi projekt „Matsalu alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine ja laiendamine“ (edaspidi ÜF Projekt). ÜF Projekti läbiviimiseks andsid kõik projektipiirkonna omavalitsused olemasolevad vee- ja kanalisatsioonirajatised üle MVV-le sihtfinantseerimisena.

Ettevõtet juhib kuuest liikmest koosnev nõukogu ja üheliikmeline juhatus. Ettevõtja tegevust ja aktsionäride vahelisi suhteid reguleerib põhikiri ja aktsionäride leping. Aktsionäride leping sätestab, et lisaks olemasoleva infrastruktuuri arendamisele on ettevõtjal kohustus kogu tegevuspiirkonnas olevate asulate vee- ja kanalisatsiooniprobleemide lahendamine.

ÜVVKS § 7 lg 3 kohaselt kehtestab vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. MVV on määratud vee-ettevõtjaks:

- Martna Vallavolikogu 29.06.2005 määrusega nr 47¹⁰ Martna valla¹¹ Martna külas;
- Lääneranna Vallavolikogu 07.02.2019 otsusega nr 125 Lääneranna vallas Lihula linnas, Virtsu alevikus, Kirbla, Tuudi, Kõmsi, Vatla, Koonga, Lõpe, Irt, Oidrema, Varbla, Tõusi ja Mõtsu külas;
- Kullamaa Vallavolikogu 27.02.2009 otsusega nr 8 Kullamaa valla Kullamaa, Liivi ja Üdruma külas ning Kullamaa Vallavolikogu 12.09.2014 otsusega nr 29 Kullamaa valla Koluveres külas¹² ;
- Vigala Vallavolikogu 30.04.2009 otsusega nr 27¹³ Vigala valla Vana-Vigala ja Kivi-Vigala külas¹⁴;

¹⁰ <https://www.riigiteataja.ee/akt/957293?tegevus=salvesta-link>

¹¹ Martna vald ühines 2017.a-l Lääne-Nigula vallaga.

¹² Kullamaa vald ühines 2017.a- Lääne-Nigula vallaga.

¹³ <http://avalik.amphora.ee/vigalavv/index.aspx?type=12&id=11897>

¹⁴ Vigala vald ühines 2017.a-l Märjamaa vallaga.

- Märjamaa Vallavolikogu 16.06.2009 otsusega nr 242¹⁵ Märjamaa vallas Märjamaa alevis, Orgita, Varbola, Kasti, Valgu, Sipa, Laukna ja Teenuse külas;
- Raikküla Vallavolikogu 27.01.2011 otsusega nr 43¹⁶ Raikküla valla Tamme, Purku ja Raikküla külas¹⁷.

Kehtivad MVV veeteenuse hinnad on kooskõlastatud Konkurentsiamet 27.02.2019 otsusega nr 9-3/2019-003 (edaspidi 2019 Otsus). Alljärgnevalt on Konkurentsiamet koostanud ülevaate MVV tegevuspiirkonnas kehtivast ning kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnast (vt Tabel 3).

Tabel 3 Ülevaate kehtivast ja taotletavast veeteenuse hinnast

rida	Teenus	Ühik	Kehtiv hind	Taotletav hind	Muutus %
1	Tasu võetud vee eest	€/m ³	1,401	2,05	46,3
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	€/m ³	1,814	2,62	44,4

Veeteenuse hinnatõusu peamiseks põhjusteks on veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud vastavalt kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavadele ning kontrollitavate tegevuskulude (peamiselt elektrienergia kulu) suurenemine.

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest¹⁸ lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi ehk reostusnäitaja piirväärtusi või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja –kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid. Seega on oluline, et ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 tulenevalt oleksid reoainete sisaldused sätestatud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades, kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu.

¹⁵ <http://avalik.amphora.ee/marjamaavv/index.aspx?type=12&id=38239>

¹⁶ <http://avalik.amphora.ee/raikkulavv/index.aspx?type=12&id=19454>

¹⁷ Raikküla vald liideti 2017.a-l Rapla vallaga.

¹⁸ ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**, mis sisuliselt on tasu ülenormatiivse reostuse eest ÜVVKS § 14 lg 3 mõttes. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluv seletuskiri ÜVVKS § 14 lg 3 kohta <http://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/a1b6818e-28d9-2be3-2395-bdabe3348660/Monopolidele%20hinnapiirangute%20kehtestamise%20seadus/> esimene lugemine „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; seletuskirja lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset). Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

Kohalikud omavalitsused on ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjad võtnud vastu alljärgnevatel õigusaktidega:

- Rapla Vallavolikogu 01.08.2016 määrus nr 13 „Rapla valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kinnitamine“¹⁹;
- Lääneranna Vallavolikogu 20.06.2019 määrus nr 54 „Lääneranna valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“²⁰
- Lääne-Nigula Vallavolikogu 26.06.2019 määrus nr 16 „Lääne-Nigula valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“²¹
- Märjamaa Vallavolikogu 27.08.2019 määrus nr 74 „Märjamaa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“²²;

Eelnevalt loetletud õigusaktides on kehtestatud järgmised ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate lubatud piirväärtused:

Tabel 4 Rapla vallas ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

Reoaine	Ühik	Piirväärtus
BHT ₇	mg/l	900
P _{üld}	mg/l	20
N _{üld}	mg/l	100
Hõljuvained	mg/l	900
Rasvad	mg/l	300
Fenoolid (kahealuselised)	mg/l	6
Fenoolid (ühealuselised)	mg/l	1
Naftasaadused	mg/l	5
pH _{min}		5,5
pH _{max}		10

Tabel 5 Lääneranna vallas ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

Reovee-puhasti	IE-d	BHT	KHT	Hõljuv-ained	Üld-fosfor	Üld-lämmastik	pH	Nafta-saadused
Kirbla	280	240	480	280	8	47	6,5 - 9,0	
Koonga	133	350	700	631	13	71	6,5 - 9,0	
Kõmsi	333	350	700	575	16	54	6,5 - 9,0	
Lihula	1100	200	400	186	5	32	6,5 - 9,0	
Lõpe	78	332	664	750	14	46	6,5 - 9,0	
Mõtsu	57	750	1500	875	25	120	6,5 - 9,0	
Oidrema	120	750	1500	875	25	120	6,5 - 9,0	
Tuudi	280	240	480	280	7	44	6,5 - 9,0	
Varbla	167	476	953	557	14	86	6,5 - 9,0	
Vatla	150	300	600	343	9	60	6,5 - 9,0	
Virtsu	850	510	1020	595	15	94	6,5 - 9,0	1,0

¹⁹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/406072016028>

²⁰ <https://www.riigiteataja.ee/akt/403072019007>

²¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/405072019013>

²² <https://www.riigiteataja.ee/akt/405092019001>

Tabel 6 Lääne-Nigula vallas MVV tegevuspiirkondades ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

	Reoveepuhasti	IE	BHT	KHT	Hõljuvaine	Üldfosfor	Üldlämmastik	pH
1	Kolivere	500	400	800	300	14	65	6,5 - 9,0
2	Kullamaa	341	400	800	468	13	80	
3	Liivi	167	250	300	250	8	65	
4	Martna	170	450	900	525	5	90	
5	Üdruma	100	496	990	680	16	95	

Tabel 7 Märjamaa vallas ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate piirväärtused

Reoveepuhasti	IE-d	BHT	KHT	Hõljuvained	Üldfosfor	Üldlämmastik	pH
Kasti	180	423	846	538	19	92	6,5 - 9,0
Kivi-Vigala	272	400	705	330	11	83	6,5 - 9,0
Laukna	180	446	500	111	12	81	6,5 - 9,0
Märjamaa	4400	644	1100	535	14	113	6,5 - 9,0
Sipa	250	462	500	114	15,4	84	6,5 - 9,0
Teenuse	60	400	750	54	22	95	6,5 - 9,0
Valgu	300	520	435	160	6	38	6,5 - 9,0
Vana-Vigala	1000	633	900	162	21	90	6,5 - 9,0
Varbola	240	655	500	436	22	131	6,5 - 9,0

Konkurentsiameti poolt kooskõlastatav veeteenuse hind kehtib Rapla, Lääneranna, Lääne-Nigula ja Märjamaa vallas MVV klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa vastavas omavalitsuses kehtestatud reostusnäitajate piirväärtuseid (vt Tabel 4, Tabel 5, Tabel 6, Tabel 7).

Alljärgnevas tabelis on kajastatud kogu MVV tegevuspiirkonda iseloomustavad üldised näitajad perioodil 2019-2023, mille ettevõtja esitas Hinnataotlusega (vt Tabel 8).

Tabel 8 Veevaldkonna üldised näitajad

rida	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	307,0	316,7	333,7	306,8	333,7
2	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	253,4	254,5	268,4	258,6	268,0
3	Reoveeteenuse müügi maht	tuh m ³	307,0	316,7	333,7	306,8	333,7
4	Võetud vee teenusega liitunud abonentide arv	tk	1795	1800	1822	1773	1822
5	Reoveeteenusega liitunud abonentide arv	tk	1489	1506	1534	1508	1534
6	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	123	123	124	124	124
7	sh rekonstrueeritud ja uued	km	104	107	108	108	108
8	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	125	124	126	126	126
9	sh rekonstrueeritud ja uued	km	108	108	108	108	108
10	Puurkaevude arv	tk	37	39	39	39	39
11	Veetöötlusjaamade arv	tk	22	23	23	23	23
12	Reovee pumplate arv	tk	81	83	83	83	83
13	Reovee puhastite arv	tk	28	29	29	29	29

Eelnevast tabelist (vt Tabel 8) selgub, et 2023.a-l on MVV tegevuspiirkonnas 124 km ühisveevärgi torustikke ja 126 km ühiskanalisatsiooni torustikke (vt read 6 ja 8). Tarbijate veega varustamiseks kasutatakse 39 puurkaevu ja vee kvaliteedi parandamiseks 23 veetöötlusjaama (vt read 10 - 11). Reovee ärajuhtimiseks on kasutusel 83 reoveepumplat ning reovee puhastamiseks 29 reoveepuhastit (vt read 12 ja 13).

MVV on pidevalt teostanud investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks. Aastatel 2004 – 2016 sai MVV väga paljudele veemajanduse projektidele toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuselt, nii Ühtekuuluvusfondi toetuseid kui keskkonnaprogrammist.

Lisaks veeteenuse osutamisele osutab MVV ka pargimisteenust. Kuna tarbijatel, kellele pargimisteenust osutatakse, on võimalik vabalt valida, kelle käest nad teenust ostavad, siis ei loeta pargimisteenust monopoolseks teenuseks ning selle hind ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga. Seetõttu tuleb pargimisteenuse kulud eristada kooskõlastatava hinnaga veeteenuste kuludest. Hinnataotluses esitatud andmetel prognoosib MVV 2023.a-l pargimisteenuse mahuks 3,3 tuh m³ ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks 245,0 tuh m³. Puhastitele jõudva reovee kogu müügi mahuks kujuneb seega 248,3 tuh m³ (245,0 + 3,3 = 248,3). MVV on eristanud pargimisteenusega seotud kulud võttes arvesse pargitava reovee kogust ning elektri ja kemikaalide kulu puhul on täiendavalt arvestatud ka pargitava reovee kontsentratsiooni võrreldes ühiskanalisatsiooni kaudu puhastile jõudva reoveega.

5. Müügi mahud ja veekadu

5.1 Müügi mahud

Müügi mahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müügi mahuga. Mida väiksem on müügi maht, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müügi mahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktidele 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müügi mahu analüüsimisel alljärgnevaid meetodeid:

- 1) müügi mahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müügi mahud, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

5.1.1 Võetud vee müügi maht

MVV poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müügi maht 268,0 tuh m³

MVV on prognoosinud 2023.a-l osutatava võetud vee teenuse müügi mahuks 268,0 tuh m³.

Konkurentsiamet seisukoht võetud vee müügi mahu 268,0 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet MVV veeteenuse müügi mahtude tegelikke ajaloolisi näitajaid. Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 9) ettevõtja poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud aastate 2016–2021 tegelikud ja 2022-2023.a-ks prognoositud võetud vee teenuse müügi mahud ja abonentide arvud.

Tabel 9 Võetud vee müügi maht

rida	Võetud vee müügi maht	ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Võetud vee müügi maht	tuh m ³	253,4	254,5	268,4	258,6	268,0
2	muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,43	5,46	-3,65	3,63
3	Võetud vee teenuse abonentide arv	abonent	1795	1800	1822	1773	1822
4	Abonentide arvu muutus	abonent		5	22	-49	49
5	Ühe abonendi aasta keskmine vee tarbimine	m ³ aastas	141,2	141,4	147,3	145,9	147,1

Eelnevast tabelist (vt Tabel 9) nähtub, et aastatel 2020-2021 lisandus 27 võetud vee teenuse abonenti (vt Tabel 9 rida 4). 2022.a-l väheneb abonentide arv 49 võrra ja suureneb 2023.a-l taas 2021.a tasemele 1822 abonenti. Ettevõtja on selgitanud, et abonentide vähenemine tuleneb Kehtna piirkonna lahkumisest ning abonentide arv suureneb, sest kasutusele võetakse varasematel aastatel veemajandusprojektide raames loodud liitumisvõimalusi.

Võetud vee müügiimaht oli 2019.a-l 253,4 tuh m³ ja kasvas 2021.a-ks tasemele 268,4 tuh m³ (vt Tabel 9 rida 1). 2022.a-ks prognoosib MVV võetud vee müügiimahu vähenemist seoses klientide arvu vähenemisega ning 2023.a-ks müügiimahu taastumist 2021.a-ga sarnasel tasemel.

Ühe abonendi aasta keskmine tarbimine muutus aastatel 2019-2021 vahemikus 141,2 – 147,3 m³ (vt Tabel 9 rida 6). Regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetel kujuneb ühe abonendi keskmiseks tarbimiseks 147,1 m³, mis on sisuliselt võrdne eelnevate aastate suurima näitajaga.

Kuna MVV on prognoosinud 2023.a klientide arvu, võetud vee müügiimahu ja neist tulenevalt ühe abonendi keskmise tarbimise sisuliselt võrdseks eelnevate aastate suurimate näitajatega, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks MVV 2023.a võetud vee müügiimahu prognoosi 268,0 tuh m³.

5.1.2 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

MVV poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht 245,0 tuh m³

Hinnataotluse kohaselt prognoosib MVV 2023.a-l osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahuks 245,0 tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahu 245,0 tuh m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet MVV tegevuspiirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimahtude ajaloolisi tegelikke näitajaid. Konkurentsiamet koostas ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 10), kus on kajastatud aastate 2019–2021 tegelikud ja 2022-2023.a-ks prognoositud reoveeteenuse müügiimahud ning abonentide arvud.

Tabel 10 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht

rida	Reoveeteenuse müügiimaht	ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	tuh m ³	232,0	234,7	245,1	238,4	245,0
2	muutus võrreldes eelmise aastaga	%		1,16	4,43	-2,73	2,77
3	Reoveeteenuse abonentide arv	tk	1489	1506	1534	1508	1534
4	Abonentide arvu muutus	tk		17	28	-26	26
5	Ühe abonendi aasta keskmine reovee maht	m ³ aastas	155,8	155,8	159,8	158,1	159,7

Eelnevast tabelist (vt Tabel 10) nähtub, et aastatel 2020-2021 lisandus 45 võetud vee teenuse abonenti (vt Tabel 10 rida 4). 2022.a-l väheneb abonentide arv 26 võrra ja suureneb 2023.a-l taas 2021.a tasemele 1534 abonenti. Ettevõtja on selgitanud, et abonentide vähenemine tuleneb Kehtna piirkonna lahkumisest ning abonentide arv suureneb, sest kasutusele võetakse varasematel aastatel veemajandusprojektide raames loodud liitumisvõimalusi.

Reoveeteenuse müügiimaht oli 2019.a-l 232,0 tuh m³ ja kasvas 2021.a-ks tasemele 245,1 tuh m³ (vt Tabel 10 rida 1). 2022.a-ks prognoosib MVV reoveeteenuse müügiimahu vähenemist seoses

klientide arvu vähenemisega ning 2023.a-ks müüginahu taastumist 2021.a-ga sarnasel tasemel.

Ühe abonendi aasta keskmine reovee maht muutus aastatel 2019-2021 vahemikus 155,8 – 159,8 m³ (vt Tabel 10 rida 6). Regulaatsiooniperioodiks prognoositud andmetel kujuneb ühe abonendi keskmiseks tarbimiseks 159,7 m³, mis on sisuliselt võrdne eelnevate aastate suurima näitajaga.

Kuna MVV on prognoosinud 2023.a klientide arvu, reoveeteenuse müüginahu ja neist tulenevalt ühe abonendi keskmise reovee mahu sisuliselt võrdseks eelnevate aastate suurimate näitajatega, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks MVV 2023.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahu prognoosi 245,0 tuh m³.

5.2 Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdü vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdü vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekkes ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdü vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrienergiat vee pumpamiseks ja joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega veekao tekkimisel on ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

MVV poolt prognoositud omatarbevesi 34,6 tuh m³ ning veekadu 28,0 tuh m³ ehk 9,5% ammutatud veest ilma omatarbeveeta

MVV on prognoosinud regulaatsiooniperioodil tarbitavaks omatarbevee koguseks 34,6 tuh m³ ning veekaoks 28,0 tuh m³. Viimane moodustab 9,5% ammutatud veest ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti seisukoht omatarbevee ja veekao kohta

Ülevaate saamiseks omatarbevee ja veekao muutuse kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli, kus on kajastatud ammutatud vee, omatarbevee ja veekao andmed aastatel 2019 kuni regulaatsiooniperiood (vt Tabel 11).

Tabel 11 Omatarbe vesi ja veekadu

Rida	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Ammutatud vee maht	tuh m ³	307,0	316,7	333,7	306,8	330,7
2	Omatarbe vesi	tuh m ³	36,5	38,1	34,6	35,3	34,6
3	Ammutatud vesi ilma omatarbe veeta	tuh m ³	270,5	278,6	299,0	271,6	296,0
4	Võetud vee müüginahu	tuh m ³	253,4	254,5	268,4	258,6	268,0

Rida	Näitaja	Ühik	2019	2020	2021	2022	2023
5	Veekadu	tuh m ³	17,1	24,1	30,6	13,0	28,0
6	Veekao osakaal ammutatud veest ilma omatarbe veeta	%	6,3	8,6	10,2	4,8	9,5
7	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	122,7	122,7	124,2	124,0	124,0
8	sh renoveeritud ja uued torustikud	km	103,7	106,6	108,1	108,0	108,0
9	Renoveeritud ja uute torustike osakaal	%	84,5	86,9	87,0	87,1	87,1
10	Puurkaevude arv	tk	37	39	39	39	39
11	Veetöötusjaamade arv	tk	22	23	23	23	23

Kuna veekao hulka ei arvestata omatarbevett, siis annab Konkurentsiamet eraldi hinnangu ettevõtja poolt prognoositud omatarbevee kogusele.

Omatarbevee kogus

MVV kasutab omatarbevett peamiselt veetöötuses: pöördosmoosseadmete ning rauafiltrite läbipesuveena. Lisaks kasutatakse omatarbevett joogivee- ja reoveetorustiku läbipesuks ning ka reoveepuhastitel tootmisruumide pesemiseks ja mudatöötuses kasutatava kemikaali lahjendamiseks (Märjamaa ja Lihula reoveepuhastites). Omatarbevee maht muutus perioodil 2019-2021 vahemikus 34,6 – 38,1 tuh m³ (vt Tabel 11 rida 2). Veeteenuse pumplate ja puhastite arv neil aastatel kasvas vähesel määral. 2023.a-ks on MVV prognoosinud omatarbevee mahuks 34,6 tuh m³, mis on võrdne aastate 2019-2021 madalaima näitajaga.

Võttes arvesse asjaolu, et MVV on omatarbevee mahu prognoosinud samale tasemele eelnevate aastate madalaima näitajaga, peab Konkurentsiamet põhjendatuks 2023.a-ks prognoositud omatarbevee mahtu 34,6 tuh m³.

Veekadu

MVV poolt esitatud andmete kohaselt moodustas veekadu 2019.a-l 6,3% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ja kasvas 2021.a-ks tasemele 10,2% (vt Tabel 11 rida 6). Ettevõtja selgituste kohaselt on veekao suurenemine põhjustatud torustiku leketest, mille avastamisele piirkonna iseärasusest (karstiaala) tingituna kulus rohkem aega ja veekadu oli kokkuvõttes suurem.

2023.a-ks on MVV prognoosinud veekao tasemele 9,5% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ehk veekaoks 28,0 tuh m³ (vt Tabel 11 read 5 ja 6) ehk eelnevatel aastatel esinenud vahemikku.

Kuna MVV on prognoosinud veekao eelnevate aastate tegelike näitajate vahemikku, siis loeb Konkurentsiamet põhjendatuks ettevõtja poolt prognoositud veekadu tasemel 9,5% ammutatud veest ilma omatarbeveeta ning sellest tulenevalt veekao mahtu 28,0 tuh m³.

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum

lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt²³). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ja saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele tegevuskuludele.

6.1 Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja-välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). MVV-l on mittekontrollitavateks kuludeks vee erikasutusõiguse tasu ja saastetasu saasteainete heitmisel veekogusse ning osaliselt ka elektrienergia kulu (elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu, taastuvenergia tasu ja elektriaktsiisi hinnakomponent). Lisaks võib mittekontrollitava kuluna käsitleda maamaksu kulu ja riigilõivu kulu, kuid kuna nimetatud kulude osakaal MVV tegevuskuludest on väga väike, siis analüüsib Konkurentsiamet maamaksu ja riigilõivu kulu koos muude tegevuskuludega.

Mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks on Konkurentsiamet vee-ettevõtjatele välja töötanud Küsimustiku töölehe „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja töölehe „Tabel B. Kasumiaruanne“.

MVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 36,49 tuh €

MVV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks vee erikasutusõiguse tasuks 28,00 tuh € ja saastetasuks saasteainete heitmisel veekogusse 8,49 tuh € ehk mittekontrollitavateks kuludeks kokku 36,49 tuh € (28,00 tuh € + 8,49 tuh € = 36,49 tuh €).

Konkurentsiameti seisukoht mittekontrollitavate kulude kohta

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu MVV poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1 Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisas²⁴ osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse tasumäärad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse tasumääradega maksustatavaid vee koguseid.

²³ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ 2 Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

²⁴ Leitav aadressil https://www.riigiteataja.ee/aktiiv/1211/1201/4011/VV_169m_lisa.pdf#

MVV poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 28,00 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib MVV veeteenuse hinda lülitada põhjavee ammutamise eest makstava vee erikasutusõiguse tasu summas 28,00 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 28,00 tuh € osas

Vee erikasutuslubade nr L.VV/324457, L.VV/325482, L.VV/326131, L.VV/326132, L.VV/327252, L.VV/327423, L.VV/327661, L.VV/328260, L.VV/331283 ja L.VV/332120 kohaselt on MVV-l õigus ammutada vett siluri, silur-ordoviitsiumi ja kambrium-vendi põhjaveekihist. Käesoleval ajal on kambrium-vendi põhjaveekihist vett ammutav kaev reservis.

Ammutatud vee kogus on otseselt arvatav võetud vee müügitahust, omatarbevee mahust ja veekaost ehk ammutatud vee kogus = võetud vee müügitahust + omatarbevee maht + veekadu.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud 2023.a võetud vee müügitahust 268,0 tuh m³ (p 5.1.1), omatarbevee mahust 34,6 tuh m³ (p 5.2) ja veekaost 28,0 tuh m³ (p 5.2) kujuneb põhjendatud 2023.a-l ammutatavaks vee koguseks 330,7 tuh m³ (268,0 + 34,6 + 28,0 = 330,7²⁵).

Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisa kohaselt on alates 01.01.2016 vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel siluri ja silur-ordoviitsiumi põhjaveekihist **84,68 €/tuh m³**.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks kasutada vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel vee erikasutusõiguse tasumäära 2023.a-l siluri ja silur-ordoviitsiumi põhjaveekihist 84,68 €/tuh m³, kuna see tuleneb KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 17.11.2014 määruse nr 169 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ lisast.

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud ning vee erikasutusloaga lubatud ammutatava vee koguse ning 2023.a vee erikasutusõiguse tasumäära kujuneb 2023.a vee erikasutusõiguse tasu summa järgnevalt:

330,7 tuh m³ (ammutatav vee kogus) × 84,68 €/tuh m³ (vee erikasutusõiguse tasumäär vee ammutamisel siluri ja silur-ordoviitsiumi põhjaveekihist) = 28 003 € ehk 28,00 tuh €.

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud vee erikasutusloaga lubatud ammutatava vee kogusest ja KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud 17.11.2014 Vabariigi Valitsuse määruse nr 169 lisas sätestatud vee erikasutusõiguse tasumäärast lähtuvalt kujuneb 2023.a-l makstavaks vee erikasutusõiguse tasuks 28,00 tuh €, mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda.

6.1.2 Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid.

²⁵ Konkurentsiametile on vee mahtude kohta teada andmed käesolevas otsuses näidatust suurema täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmise seotud võimalikku kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6.5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud Küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtjapoolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Vee erikasutuslubadega nr L.VV/324457, L.VV/325482, L.VV/326131, L.VV/326132, L.VV/327252, L.VV/327423, L.VV/327661, L.VV/328260, L.VV/331283 ja L.VV/332120 on MVV-le antud õigus juhtida heitvett veekogusse ning kehtestatud heitvees sisalduvate saasteainete lubatud piirmäärad.

MVV poolt veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 8,49 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib MVV regulatsiooniperioodil makstavaks saastetasuks 8,61 tuh €, millest purgimisteenusega seotud tasuks on 0,12 tuh € ja veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasu summaks 8,49 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud saastetasu 8,49 tuh € kohta

MVV kasutab reovee puhastamiseks 29 reoveepuhastit. Ettevõtja on pidevalt teinud investeeringuid erinevate puhastite töökindluse säilitamiseks ja parendamiseks ning saanud selleks ka toetusi KIK-ilt. Tänu investeeringutele on puhastid töötanud nõuetekohaselt ja ei ole esinenud keskkonnalubades sätestatud saaste piirmäärade ületamisi.

Ülevaade ettevõtja poolt tasutud saastetasu summadest aastatel 2019-2021 ja prognoosist aastateks 2022-2023 on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 12).

Tabel 12 Tasutud saastetasu

rida	näitaja	ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Saastetasu	tuh €	7,32	8,19	8,56	7,14	8,61
2	<i>Saastetasu summa muutus</i>	%		11,9	4,6	-16,7	20,6
3	Reovee müügi- ja puhastamise maht	tuh m ³	235,9	237,6	248,3	241,5	248,3
4	<i>reovee müügi- ja puhastamise mahu muutus</i>	%		0,8	4,5	-2,7	2,8
5	Saastetasu müügi- ja puhastamise kohta	€/m ³	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03

MVV poolt tasutud saastetasu summa oli 2019.a-l 7,32 tuh € ja kasvas 2021.a-ks tasemele 8,56 tuh €. Saastetasu erikulu (saastetasu summa jagatud reovee müügi- ja puhastamise mahu summaga) püsis samal perioodil tasemel 0,03 €/m³ (vt Tabel 12 rida 5).

Regulatsiooniperioodi ehk 2023.a saastetasuks on ettevõtja prognoosinud 8,61 tuh €. See on sarnane 2021.a näitajaga. Saastetasu summa aluseks olevad saastekogused on prognoositud keskkonnalubades määratud normide piiresse. Saastetasu erikuluks kujuneb 2023.-al 0,03 €/m³, mis on võrdne eelnevate aastate erikuludega (vt Tabel 12 rida 3).

Kuna MVV poolt 2023.a-ks prognoositud saastetasu erikulu on eelnevate aastate erikuludega samal tasemel, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks kogu regulatsiooniperioodiks prognoositud saastetasu summat 8,61 tuh €.

Kogu saastetasu summast 8,61 tuh € on eristatud purgimisteenusega seotud saastetasu 0,12 tuh € vastavalt purgitud reovee osakaalule purgimise mahu ja reovee müügi mahu summast. Nii kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasuks 8,49 tuh € ($8,61 - 0,12 = 8,49$).

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 8,49 tuh €, kuna see on saadud põhjendatud saastetasust muu tegevusega (purgimisteenusega) seotud saastetasu lahutamisel.

6.2 Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevat kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi²⁶ (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

MVV poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud summas 906,28 tuh €

MVV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavateks kontrollitavateks kuludeks kokku 906,28 tuh €, millest moodustab:

1) elektrienergia kulu	387,18 tuh €,
2) muud tegevuskulud	519,10 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevatel punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate kulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet MVV poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning ettevõtjalt menetluse käigus saadud selgituste alusel.

²⁶ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

6.2.1 Elektrienergia kulu

MVV poolt prognoositud veeteenuse elektrienergia kulu 387,18 tuh €

Hinnataotluse kohaselt prognoosib MVV 2023.a-l veevaldkonnas tarbitavaks elektrienergia koguseks 1221,09 MWh ja elektrienergia kuluks 392,56 tuh €. Elektrienergia kulust on MVV eristanud muu tegevusega (purgimine) seotud elektrienergia kulu 5,38 tuh € ning soovib **veeteenuse hinda lülitada 387,18 tuh €** ($392,56 - 5,38 = 387,18$). Veeteenuse hinda lülitatavast elektrikulust 160,85 tuh € on seotud võetud vee teenusega ning 226,33 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 387,18 tuh € kohta

Elektrikulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrikulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Elektrienergia kogus

MVV kasutab elektrienergiat võetud veeteenuse osutamisel vee pumpamiseks ja puhastamiseks ning reovee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks ning kontoriruumides. Konkurentsiamet koostas ettevõtja esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 13) aastatel 2019 kuni 2023 veevaldkonnas tarbitud ja prognoositavate elektrienergia koguste ja kulu kohta.

Tabel 13 Veevaldkonna elektrienergia tarbimine ja kulu

rida	Elektrienergia kulu	ühik	2019	2020	2021	2022	2023
1	Veevaldkonna elektrienergia tarbimine (ostetud)	MWh	1227,20	1235,42	1187,54	1238,44	1221,09
2	Tarbimise muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,7	-3,9	4,3	-1,4
3	Ammutatud vee maht	tuh m ³	307,0	316,7	333,7	306,8	330,7
4	Reoveeteenuse müügimaht ja purgimise maht	tuh m ³	235,9	237,6	248,3	241,5	248,3
5	Vee maht kokku (rida 3 + 4)	tuh m ³	542,9	554,4	582,0	548,3	579,0
6	Vee mahu muutus võrreldes eelmise aastaga	%		2,1	5,0	-5,8	5,6
7	Elektrienergia erikulu vee mahu suhtes (rida 1 / rida 5)	kWh/m ³	2,26	2,23	2,04	2,26	2,11
8	Veevaldkonna elektrikulu	tuh €	124,06	115,18	124,19	255,13	392,56
9	Elektrienergia keskmine hind (rida 11 / rida 2)	senti/kWh	10,109	9,323	10,458	20,601	32,148
10	Veepumplate ja veetötlusjaamade arv	tk	59	62	62	62	62
11	Reoveepumplate ja puhastite arv	tk	109	112	112	112	112

Veevaldkonnas kasutatud elektrienergia kogus oli 2019.a-l 1227,20 MWh, kasvas 2020.a-l 1235,42 MWh-ni ja vähenes 2021.a-l 1187,54 MWh-ni (vt Tabel 13 rida 1 veerud 2019-2021). Tarbimise vähenemise üheks põhjuseks oli sademete vähesus. Lisaks vähendasid ostetava elektrienergia kogust 2021.a-l Lõpe ja Märjamaa (Sõtke) reoveepuhastil kasutusele võetud päikesejaamad. Kuna ettevõtte ei ole fikseerinud elektrikogust, mille päikesejaamad tootsid ja puhastid ära tarbisid, siis on taotluses kajastatud ainult ostetud elektrienergia kogused.

2023.a-ks prognoosib MVV ostetavaks elektrikoguseks 1221,09 MWh, mis on küll suurem 2021.a tarbimisest, kuid väiksem aastate 2019-2020 tarbimisest (vt Tabel 13 rida 1 veerg 2023). Prognoosimisel lähtus ettevõtja perioodi 2019-2021 keskmistest tarbimisest ja võttis arvesse Lõpe ja Märjamaa reoveepuhastil kasutatavaid päikesejaamu.

Kuna veevaldkonnas tarbitav elektrienergia kogus sõltub käideldava vee kogusest, siis hinnangu andmiseks veeteenusega seotud elektrienergia kogusele, arvutas Konkurentsiamet elektrienergia erikulu (elektrienergia kogus jagatud ammutatud vee mahu, reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahu ning purgitud reovee mahu summaga, vt Tabel 13 rida 7).

Veevaldkonna elektrienergia erikulu oli 2019.a-l 2,26 kWh/m³, vähenes 2020.a-l 2,23 kWh/m³ ja 2021.a-l tasemele 2,04 kWh/m³. MVV prognoositud andmete alusel kujuneb 2023.a-l veevaldkonna elektrienergia erikuluks 2,11 kWh/m³, mis on madalam nii aastate 2019 ja 2020 erikuludest kui ka perioodi 2019-2021 keskmisest erikulust 2,18 kWh/m³ $((2,26 + 2,23 + 2,04) / 3 = 2,18)$. Seega on kasutusele võetud päikesejaamad võimaldanud vähendada ostetava elektrienergia kogust ja seeläbi elektrikulu veeteenuse hinnas. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks regulatsiooniperioodi elektrienergia erikulu 2,11 kWh/m³, kuna see on väiksem viimase kolme aasta erikulude keskmisest ning aastate 2019 ja 2020 erikuludest seoses päikesejaamade kasutusele võtmisega (vt Tabel 13 rida 7).**

Lähtudes Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse punktis 5.2 põhjendatuks loetud ammutatud vee mahust 330,7 tuh m³, käesoleva otsuse punktis 5.1.2 põhjendatuks loetud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahust 245,0 tuh m³, purgimise mahust 3,3 tuh m³ ning käesolevas punktis põhjendatuks loetud elektrienergia erikulust 2,11 kWh/m³ kujuneb põhjendatud veeteenuse elektrienergia koguseks 1221,09 MWh $[(330,7 + 245,0 + 3,3) \times 2,11 = 1221,09^{27}]$.

Elektrienergia hind

Elektrienergia ostmiseks vabaturult osales MVV riigihankes „Eesti Vee-ettevõtete Liidu liikmetele elektrienergia ostmine 2021-2024“ (viitenumber 227429). 2022.a juunis kinnitatud hanke tulemustest valis ettevõtja paketi „Börsihinnaga pakett perioodiks 01.07.2022 – 30.06.2023 (12 kuud)“, mille osas tegi soodsaima pakkumise Eesti Energia AS. Elektrienergia maksumuseks on pakkumuse kohaselt Nord Pool börsi Eesti hinnapiirkonna vastav tunnihind, millele lisandub müüja teenustasu 2,32 €/MWh.

2022.a septembris hakkas kehtima elektrituru seaduse redaktsioon, mille kohaselt kodutarbijad ning mikro- ja väikeettevõtjad saavad hakata elektrienergiat ostma reguleeritud universaalteenuse hinnaga. Eesti Vee-ettevõtete Liit (EVEL) pöördus Rahandusministeeriumi poole küsimustega, kas ja kuidas oleks riigihanke raames elektrienergiat ostvatel vee-ettevõtetel võimalik üle minna elektri universaalteenusele. Rahandusministeeriumi selgituste kohaselt peab EVEL korraldama selleks uue hanke, seni kehtivad eelmise riigihanke raames sõlmitud lepingud. Menetluse käigus saadud selgituste kohaselt on EVEL-il plaanis järgmistel riigihangetel küsida ka universaalteenuse hinnaga pakkumisi.

Esitatud Hinnataotluses on MVV prognoosinud elektrienergia hinnaks **23,409 senti/kWh ehk 234,09 €/MWh**, mis sisaldab elektrienergia lepingule vastavat marginaali 2,32 €/MWh ja prognoositud elektrienergia börsihinda 231,77 €/MWh.

Nord Pool²⁸ elektribörsi Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu (detsember 2021 kuni november 2022) keskmised elektrienergia hinnad olid järgmised (vt Tabel 14):

²⁷ Konkurentsiametile on vee mahtude ja erikulu kohta teada andmed otsuses näidatust suurema täpsusega (kajastatud Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub amet Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

²⁸ <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data1/Dayahead/Area-Prices/EE/Monthly/?view=table>

Tabel 14 Elektrienergia keskmised börsihinnad

Rida	Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu elektrienergia keskmised hinnad	€/MWh	börsihind + teenustasu €/MWh	börsihind + teenustasu senti/kWh
1	2021 – Detsember	202,65	204,97	20,497
2	2022 – Jaanuar	141,74	144,06	14,406
3	2022 – Veebruar	104,63	106,95	10,695
4	2022 – Märts	151,23	153,55	15,355
5	2022 – Aprill	100,66	102,98	10,298
6	2022 – Mai	151,37	153,69	15,369
7	2022 – Juuni	173,83	176,15	17,615
8	2022 – Juuli	233,21	235,53	23,553
9	2022 – August	361,35	363,67	36,367
10	2022 – September	228,93	231,25	23,125
11	2022 – Oktoober	174,29	176,61	17,661
12	2022 – November	218,99	221,31	22,131
13	<i>Viimase 12 kuu keskmine hind</i>	<i>186,91</i>	<i>189,23</i>	<i>18,923</i>
14	<i>Viimase 9 kuu keskmine hind</i>	<i>199,32</i>	<i>201,64</i>	<i>20,164</i>
15	<i>Viimase 6 kuu keskmine hind</i>	<i>231,77</i>	<i>234,09</i>	<i>23,409</i>
16	<i>Viimase 3 kuu keskmine hind</i>	<i>207,40</i>	<i>209,72</i>	<i>20,972</i>

Olukorras, kus elektrienergia börsihinnad olid stabiilsed, võttis Konkurentsiamet keskmise börsihinna arvutamisel reeglina aluseks viimase 12 kuu keskmise börsihinna. Eelnevast tabelist nähtub, et viimasel aastal on tegemist olukorraga, kus börsihinnad on olnud väga volatiilsed²⁹ ja kõrged.

Elektrienergia hinnatõus toimus eriti 2021. aasta teisel poolaastal ja ka 2022. aastal ning seda terves Euroopas. Seejuures on fossiilkütustest toodetava elektri hind väga tugevalt sõltuv tootmisel tekkivatest süsinikuheitmetest ja CO₂ kvoodihinnast (CO₂ kvoodihind tõusis 2021. aasta jooksul 138,6%). 2022.a-l on seoses Venemaa agressiooniga Ukrainas pinged energiaturgudel veelgi suurenenud. Gaasihind on maailmaturul veelgi tõusnud, mis on tõstnud ka gaasijaamades toodetava elektrienergia hinda.

Eelnevast lähtuvalt ja arvestades, et esineb varasemast enam määramatust tulevikus kujuneva elektrienergia hinnataseme osas (nii lühi- kui ka pikaajaliselt), on väga järsu hinnamuutuse tingimustes vee-ettevõtjal oluliselt keerulisem regulatsiooniperioodi (12 kuu) elektrienergia ostukulu prognoosimine. Sellises olukorras aktsepteerib Konkurentsiamet elektrienergia hinna prognoosimist tavapärasest lühemaajalise informatsiooni baasil.

Eelnevas tabelis (vt Tabel 14) esitatud andmetest selgub, et MVV on elektrienergia börsihinna prognoosinud võrdseks viimase 6 kuu keskmise näitajaga ja lisanud sellele elektrienergia ostulepingus märgitud teenustasu ehk viimase 6 kuu keskmine börsihind 231,77 €/MWh + teenustasu 2,32 €/MWh = 234,09 €/MWh. Võttes arvesse elektrienergia hindade suurt kõikumist viimase aasta jooksul loeb Konkurentsiamet viimase 6 kuu elektrienergia börsihindadele tuginedes MVV prognoositud elektrienergia hinna põhjendatuks.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 lähtuvalt põhjendatuks veevaldkonna elektri

²⁹ Madalaim börsihind 100,66 €/MWh oli aprillis 2022 ja kõrgeim hind 361,35 €/MWh oli augustis 2022. Hindade erinevus 3,6 korda. Aastatel 2013-2020 oli keskmine elektrienergia hind 38,09 €/MWh ja standardhälve keskmiselt 12%. Standardhälve näitab erinevust üldisest keskmisest. Aastate 2013-2020 standardhälve 12% näitab, et börsihinnad olid üldise keskmise lähedal.

kulu arvutamisel MVV prognoositud elektrienergia hinda (elektrienergia keskmine börsihind koos elektri ostulepingu teenustasuga) 23,409 senti/kWh, kuna see jääb viimastel kuudel esinenud elektrienergia hindade vahemikku.

Börsihindade suur volatiilsus tähendab järsemate hinnatõusude kõrval ka järsemaid langusi. Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt peab veeteenuse hind olema kulupõhine, siis elektrienergia hinna olulise langemise korral **on ettevõtja kohustatud viivitamatult esitama taotluse** veeteenuse hinna alandamiseks hinda lülitatava elektrienergia kulu vähenemise tõttu, võttes mh arvesse ÜVVKS § 14² lg 6 sätestatut³⁰.

Alljärgnevalt on toodud kõnealuste asjaolude näitlikustamiseks näidisarvutus, kuidas väheneks MVV kaalutud keskmine veeteenuse hind (lubatud müügitulu jagatud võetud vee ja reovee teenuse müügituluga) ostetava elektrienergia hinna langedes 234,09 (23,409 senti/kWh = 234,09 €/MWh) näiteks 1) 204,09 €/le/MWh; 2) 174,09 €/le/MWh või 3) 144,09 €/le/MWh (muud kulukomponendid jäävad muutumatuks):

Tabel 15 Keskmise veeteenuse hinna muutumine sõltuvalt elektrienergia hinnast ja kulust

rida	Käesoleva otsusega kujunev kaalutud keskmine veeteenuse hind (€/m ³)	sh elektrienergia ostukulu veeteenuse hinnas (€/m ³)*	sh elektrienergia kulus sisalduv elektrienergia ostuhind (€/MWh)	Näidisarvutuse elektrienergia ostuhind (€/MWh)**	Näidisarvutuse elektrienergia ostukulu veeteenuse hinnas (€/m ³)*	Näidisarvutuse kaalutud keskmine veeteenuse hind (€/m ³)	Kaalutud keskmise veeteenuse hinna muutus (%)
1	2,32	0,557	234,09	204,09	0,486	2,25	-3,1
2	2,32	0,557	234,09	174,09	0,414	2,18	-6,1
3	2,32	0,557	234,09	144,09	0,343	2,11	-9,2

* Ei sisalda võrgutasu, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu

** Sisaldab lepingus märgitud marginaali 2,32 €/MWh

Tabelist (vt Tabel 15) selgub, et elektrienergia hinna langemisel 234,09 €/le/MWh 204,09 €/le/MWh (30,0 €/MWh ehk 18,4% võrra) alaneks veeteenuse hind 3,1%, elektrienergia hinna langemisel 174,09 €/le/MWh (60 €/MWh ehk 36,7% võrra) alaneks veeteenuse hind 6,1% ja elektrienergia hinna langemisel 144,09 €/le/MWh (90 €/MWh ehk 55,1% võrra) alaneks veeteenuse hind 9,2%. Seega peab ettevõtja elektri börsihindade suurte kõikumiste tingimustes jälgima igakuiselt elektrienergia ostuhinna/-kulu kujunemist ja selle mõju veeteenuse hinnale.

Kui ettevõtja elektrienergia hinna stabiliseerumisel (käesolevas otsuses kasutatust madalamal tasemel) viivitamatult uut hinnataotlust ei esita, on tegemist olukorraga, kus tema müügitulu kujuneb oluliselt kõrgemaks, kui seda võimaldavad ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud veeteenuse hinna kujundamise alused. Veeteenuse hind ei vasta sellisel juhul enam ÜVVKS-is sätestatud kulupõhisuse nõuetele ja vee-ettevõtja hakkab teenima kumuleeruvast ülemäärast tulu, mis on vastuolus ÜVVKS § 14 lg 2, mille kohaselt tohib veeteenuse hinnaga katta vaid veeteenuse põhjendatud kulud ning põhjendatud tulukuse. Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud vältimaks turgu valitseval ettevõttel teenida tarbija arvelt ülikasumeid ning hinnaregulaatori (antud juhul Konkurentsiamet) seadusejärgne ülesanne on kontrollida, et seadusest tulenevad hinnaregulatsiooni põhimõtted on monopoolsete ettevõtjate puhul rakendatud ning tarbijate õigusi õiglasele monopoolse teenuse hinnale ei ole rikutud. Lisaks vajab märkimist,

³⁰ Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsusega jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

et ehkki elektrienergia kulu on käesoleval ajal küll juhitamatu ja raskesti prognoositav kulu, on börsihinna muutusest tuleneva elektrienergia kulu muutumisel hinnaarvestuse teostamine lihtne (muud komponendid püsivad muutumatuna) ega ole ettevõtjale põhjendamatult koormav. Seetõttu on põhjendatud Konkurentsiameti nõue, et elektrihinna stabiliseerumisel käesolevas otsuses kasutatust madalamal tasemel, tuleb ettevõtjal viivitamatult esitada uus hinnataotlus, mis vastab ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud alustele, vastasel juhul on ametil õigus teha vee-ettevõtjale ettekirjutus veeteenuse hinna vastavuse viimiseks ÜVVKS-le.

Korraldusseaduse § 28 lg 1 järgi on korrariikumise korral pädeval korraldusorganil (antud juhul Konkurentsiamet) õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega korrariikumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda KorS § 28 lg 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul. ÜVVKS § 16 lg 9 alusel on Konkurentsiametil õigus ettekirjutuse täitmata jätmisel kehtestada ettevõtjale ajutine veeteenuse hind.

Konkurentsiamet näitlikustas eelnevas tabelis (vt Tabel 15), kuidas mõjutab elektrienergia börsihinna muutus ettevõtja keskmist veeteenuse hinda. **Hoolsuskohustusest tulenevalt on MVV kohustatud jälgima elektrienergia turul toimuvat veendumaks, kas rakendatavad veeteenuse hinnad vastavad ÜVVKS-le.**

Võrguteenuse hind³¹

MVV ostab Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt elektri võrguteenust Elektrilevi OÜ-lt pakettidega Vörk 1, Vörk 2, Vörk 2 kuutasuga, Vörk 4, Vörk 5, VMA5 ja VML2 ning Imatra Elekter AS-ilt pakettidega Partner 12/12, Partner 12/12 Pluss ja Partner 24. Konkurentsiamet on 26.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-129 kooskõlastanud võrgutasud Elektrilevi OÜ-le ja 17.10.2022 otsusega nr 7-3/2022-158 kooskõlastanud võrgutasud Imatra Elekter AS-ile.

MVV poolt veevaldkonnas kasutatavate objektide eelpool nimetatud Konkurentsiameti otsustega kooskõlastatud võrguteenuse pakettide hindadest ja elektritarbimisest lähtuvalt kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks veevaldkonnas 7,399 senti/kWh.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks kaalutud keskmist võrguteenuse tasu veevaldkonna elektrikulu arvutamisel 7,399 senti/kWh, sest see on kujunenud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud elektrikogusest ning Konkurentsiameti 26.09.2022 otsusega nr 7-3/2022-129 ja 17.10.2022 otsusega nr 7-3/2022-158 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest lähtuvalt.

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu³²

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses (ATKEAS) sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis 0,1 senti/kWh³³ ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 lisandub taastuenergia tasu 1,24 senti/kWh³⁴.

Elektrienergia kulu

Elektrienergia kulu kokku kujuneb elektrikoguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu summaga.

³¹ Elektrienergia hinnas sisalduv võrgutasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu

³² Elektrienergia hinnas sisalduv elektriaktsiisi ja taastuenergia tasu komponent on ettevõtja jaoks mittekontrollitaval tasul põhinev kulu (vt otsuse punkt 6.1)

³³ 01.05.2022 kehtima hakanud ATKEAS redaktsiooni § 66 lg 12 kohaselt on elektriaktsiisi määr 0,1 senti/kWh.

³⁴ <https://elering.ee/taastuenergia-tasu>

Konkurentsiamet peab põhjendatuks veevaldkonnas tarbitava elektrienergia kaalutud keskmist hinda 32,148 senti/kWh (23,409 + 7,399 + 0,1 + 1,24 = 32,148).

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud veevaldkonnas tarbitava elektrienergia koguse 1221,09 MWh ja kaalutud keskmise elektrienergia hinna 32,148 senti/kWh korrutisena kujuneb veevaldkonnas tarbitavaks elektri kuluks 392,56 tuh € ($1221,09 \times 32,148 / 100 = 392,56$).

Kogu veevaldkonna elektrikulust on ettevõtja eritanud purgimisega seotud elektrikulu. Võttes arvesse purgitava reovee mahtu ja kontsentratsiooni kujunes eristatavaks elektrikuluks 5,38 tuh €. Sellest tulenevalt on veeteenusega seotud elektrienergia kuluks 387,18 tuh € ($392,56 - 5,38 = 387,18$). Arvestades võetud vee teenuse ja reoveeteenuse objektide elektritarbimist on veeteenuse elektrienergia kulust 160,85 tuh € seotud võetud vee teenuse osutamise ja 226,33 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega.

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatuks lülitada kooskõlastatavasse veeteenuse hinda elektrienergia kulu 387,18 tuh € (s.h võetud vee teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 160,85 tuh € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu 226,33 tuh €), kuna see on kujunenud põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast lähtuvalt ning eristatud on purgimisega seotud elektrienergia kulu.

6.2.2. Muud tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet punktis 6.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning punktis 6.2.1 kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkti 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

MVV poolt veeteenuse hinda lülitatavad muud tegevuskulud 519,10 tuh €

MVV on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks tegevuskuludeks kokku 519,10 tuh €. Muude tegevuskulude summa kujunemist kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 16). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud tegevuskulud ning tabel ei kajasta veeteenusega mitteseotud tegevustele jaotatud tegevuskulusid.

Tabel 16 Veeteenuse muud tegevuskulud

Rida	Näitaja	ühik	2019 otsus	2020	2021	2022	2023
1	Muud tegevuskulud veeteenuse hinnas	tuh €	390,73	576,71	615,77	623,41	519,10
2	Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		47,6	6,8	1,2	-16,7
3	Võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht kokku	tuh m ³	498,0	489,2	513,5	497,0	513,0

Rida	Näitaja	ühik	2019 otsus	2020	2021	2022	2023
4	Muude tegevuskulude erikulu	€/m ³	0,78	1,18	1,20	1,25	1,01
5	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus*	%		-0,4	4,6	19,5	6,7

* Statistikaameti³⁵ andmetel oli THI muutus 2020.a-l -0,4% ja 2021.a-l 4,6%. Rahandusministeeriumi 2022.a suvise majandusprognosi³⁶ kohaselt on THI muutuseks prognoositud 2022.a-l 19,5% ja 2023.a-l 6,7%. THI muutus 2021.a-l 4,6% tähendab, et 2020.a hinnad on 2021.a-ks kasvanud 4,6% võrra.

Konkurentsiameti seisukoht muude tegevuskulude summa 519,10 tuh € kohta

Tabelist (vt Tabel 16) nähtub, et Konkurentsiamet pidas 2019 Otsuses põhjendatuks muid tegevuskulusid summas 390,73 tuh € (vt Tabel 16 rida 1 veerg „2019 Otsus“). MVV tegelikud muud tegevuskulud olid 2020.a-l tasemel 576,71 tuh € ja kasvasid 2021.a-ks 615,77 tuh €-ni (vt Tabel 16 rida 1 veerud 2020-2021). 2023.a muude tegevuskulude summaks prognoosib ettevõtja 519,10 tuh €, mis on 16,7% väiksem eelnevaks aastaks prognoositud näitajast (vt Tabel 16 veerg 2023 read 1 ja 2).

Konkurentsiameti 2019 Otsusega võrreldes on MVV 2023.a-ks prognoosinud muude tegevuskulude kasvu 32,85% ($519,10 / 390,73 \times 100 - 100 = 32,9$; vt Tabel 16 rida 1 veerud „2019 Otsus“ ja 2023). Samal perioodil on THI suurenenud ja prognoositud suurenema 32,84% [$100 \times (100 - 0,4) / 100 \times (100 + 4,6) / 100 \times (100 + 19,5) / 100 \times (100 + 6,7) / 100 - 100 = 32,84$].

Seega on MVV prognoosinud muude tegevuskulude kasvu aastatel 2020-2023 sisuliselt võrdseks sama perioodi THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutusega. Konkurentsiamet on seisukohal, et üldjuhul peaks muude tegevuskulude prognoos olema kooskõlas üldiste muutustega majanduses.

Kuna MVV poolt 2023.a-ks prognoositud tegevuskulud on sisuliselt võrdsed tegevuskulude summaga, milles Konkurentsiameti 2019 Otsuses aktsepteeritud tegevuskulusid on korrigeeritud üldise majanduskeskkonna kulude kasvu väljendava indeksiga THI, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda muud tegevuskulud summas 519,10 tuh €.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademevee-kanalisatsiooni arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetse arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg-s 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud veeteenuse ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 täitmine.

³⁵ Avaldatud <https://www.stat.ee/stat-tarbijahinnaindeksi-muutus>

³⁶ Avaldatud 23.08.2022, <https://fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/majandus-ja-rahandusprognosid/rahandusministeeriumi-majandusprognos>

MVV poolt Hinnataotluses kajastatud veeteenuse hinda lülitatavad ehk ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest aastatel 2018 – 2021 teostatud ja aastatel 2022-2023 teostatavad investeeringud on kokkuvõtlikult esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 17) ning käesoleva otsuse lisas 1 „Matsalu Veevärk AS investeeringud perioodil 2018 – 2023“).

Tabel 17 MVV investeeringud aastatel 2018 – 2023

rida	Veeteenuse investeeringud		2018	2019	2020	2021	2022	2023	
1	Võetud vee teenus	tuh €	35,78	7,20	38,34	151,00	6,00	0,00	
2	Reovee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	676,36	8,21	5,04	108,30	107,93	0,00	
3	Põhiteenustega seotud teenused	tuh €	0,00	0,00	91,52	0,00	0,00	0,00	
4	Veeteenusega seotud maa	tuh €	0,27	0,55	0,00	0,00	0,00	0,00	
5	Investeeringud kokku		tuh €	712,41	15,96	134,91	259,30	113,93	0,00

28.11.2022 saatis Konkurentsiamet Märjamaa Vallavalitsusele, Rapla Vallavalitsusele, Lääneranna Vallavalitsusele ja Lääne-Nigula Vallavalitsusele päringu, milles küsis MVV Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

13.12.2022 Lääneranna Vallavalitsuselt, 14.12.2022 Rapla Vallavalitsuselt, 19.12.2022 Märjamaa Vallavalitsuselt ja 20.12.2022 Lääne-Nigula Vallavalitsuselt saabunud vastuste kohaselt on MVV poolt Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavadele.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning kohalike omavalitsuste kinnitustest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas MVV poolt aastatel 2018 - 2023 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavaid investeeringuid summas 1236,51 tuh € (712,41 + 15,96 + 134,91 + 259,30 + 113,93 + 0 = 1236,51), mis sisaldab 0,55 tuh € veeteenusega seotud maad. Lisaks on MVV prognoosinud 2023.a lõpus lõpetamata ehitiste summaks 9,80 tuh €.

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
 RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
 KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt, mis tugineb senisele regulatsioonipraktikale, võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
 RV - reguleeritav vara.

Konkurentsiamet kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri-, gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“³⁷. Nimetatud juhendi punkti 5 Tabelis 11 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind ($WACC$) vee-ettevõtjatele 4,81%**.

8.1. Veeteenuse osutamisel kasutatav põhivara ja kapitalikulu

Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu MVV poolt soetatud veeteenusega seotud põhivara lülitamise kohta reguleeritava vara koosseisu.

Hinnataotluses esitas ettevõtja andmed veevaldkonna (veeteenuse ja purgimisteenuse) põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeringute ning kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 18). ÜVVK § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist

³⁷ Kehtib alates 01.01.2020; „käskkiri 20.11.2019 nr 1-2/2019-019“, mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>.

jääkmaksumust. Alljärgnevas tabelis on kajastatud ainult RVK omavahendite ja laenukohustuste arvelt soetatud veevaldkonna põhivarade arvestus, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid.

Tabel 18 MVV veevaldkonnaga seotud põhivara

rida	Veevaldkonna põhivara	ühik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses (va maa ja lõpetamata ehitised)	tuh €	2378,5	3090,6	3106,0	3241,0	3500,3	3614,2
2	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	tuh €	1806,8	2399,1	2296,8	2314,6	2454,4	2434,4
3	Investeeringud (välja arvatud maa)	tuh €	712,1	15,4	134,9	259,3	113,9	0,0
4	Kapitalikulu (põhivara kulum)	tuh €	119,8	117,7	117,1	119,5	134,0	134,0
5	Keskmine kuluminorm soetusmaksumuse suhtes*	%	4,4	3,8	3,7	3,5	3,8	3,7
6	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (va maa ja lõpetamata ehitised)	tuh €	3090,6	3106,0	3241,0	3500,3	3614,2	3614,2
7	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	2399,1	2296,8	2314,6	2454,4	2434,4	2300,4
8	Maa maksumus aasta lõpus	tuh €						2,27
9	Lõpetamata ehitised aasta lõpus	tuh €						9,8
10	Põhivara jääkmaksumus koos maa ja lõpetamata ehitisega	tuh €						2312,5

* Keskmine kapitalikulu norm (rida 5) = kapitalikulu (rida 4) / [(põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) + põhivara soetusmaksumus aasta lõpus (rida 6)) / 2] × 100.

MVV poolt Hinnataotlusega esitatud andmeid investeeringute kohta on käsitletud käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas otsuse p-s 7 põhjendatuks MVV poolt aastatel 2018 – 2023 teostatud ja teostatavaid veevaldkonnaga seotud investeeringuid maksumuses 1236,61 tuh € ja lõpetamata ehitised 2023 lõpus 9,8 tuh €, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka põhivara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 18) nähtub, et regulatsiooniperioodi alguses on MVV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud veevaldkonnas kasutatava vara (ilma maa ja lõpetamata ehitiseta) soetusmaksumus 3614,2 tuh € ning jääkmaksumus 2434,4 tuh € (vt Tabel 18 read 1 ja 2).

Lisaks sellele on MVV bilansis tema enda poolt veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mida ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. 2023.a lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade soetusmaksumuseks 36 713,2 tuh € ja nende varade jääkmaksumuseks 21 385,9 tuh €.

8.2. MVV kapitalikulu veeteenuse hinnas ja reguleeritav vara

MVV poolt veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 132,92 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib MVV veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 132,92 tuh €, millest 56,08 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 76,84 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 132,92 tuh € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises

kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb MVV veevaldkonnaga seotud reguleeritavalt varadelt arvestatud kapitalikuluks 2023.a-l 133,97 tuh €, millest purgimisteenusega on seotud 1,05 tuh € ja veeteenuse hinda soovitakse lülitada 132,92 tuh €.

Veevaldkonna varade keskmiseks kapitalikulu normiks regulatsiooniperioodil kujuneb MVV esitatud andmete kohaselt 3,7% (vt Tabel 18 rida 5) ehk varade keskmiseks elueaks on 27,0 aastat ($100 / 3,7 = 27,0$).

Ettevõtja majandusaasta aruande andmete kohaselt on MVV raamatupidamises kasutatavad varade kasulikud eluead põhivaradele järgmised:

Põhivara	Kasulik eluiga
Hooned	20 kuni 50 aastat
Rajatised, torustikud	20 kuni 50 aastat
Masinad, seadmed	5 kuni 15 aastat
Muud varad (nt sõidukid)	5 aastat

Konkurentsiamet võrdles MVV raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis³⁸ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 19), mis on aluseks toetatud investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 19 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

Rida	Põhivara liik	KIK soovitus (eluiga aastat)
1.	Võrgustikud, torustikud	40
2.	Tootmishooned	40
3.	Reservuaarid ja mahutid	40
4.	Masinad ja seadmed	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et MVV poolt kasutatavad varade kasulikud eluead on osalt pikemad (näiteks torustikud) ja osalt lühemad, kui KIK poolt soovitatud eluead. **MVV selgituste kohaselt rakendab ettevõtja osadele vanematele veevaldkonna varadele lühemaid kapitalikulunorme, kuna need on ehitatud varasematel aastatel, kui ei kasutatud kaasaegseid ehitusmaterjale.** Lisaks on mõnede väiksemate kerghoonete kasulik eluiga hinnatud lühemaks nt korrodeerivast keskkonnast tingituna, mille tõttu amortiseeruvad need varad kiiremini, kui muu käesoleval ajal veemajandusprojektide raames rajatud veeteenusega seotud põhivara. Veemajandusprojektide raames rajatud omavahendite ja kohustuste arvel soetatud varadele (torustikele, tootmishoonetele ja seadmetele) rakendab MVV valdavalt **KIK Juhendmaterjali punktis 10 soovitatule vastavaid varade kasulikke eluigasid.**

Konkurentsiamet peab põhjendatuks MVV poolt rakendatavaid kapitalikulunorme, kuna MVV lähtub varasemalt soetatud varade puhul nende eeldatavast kasutuseast ning uemate põhivarade amortiseerimisel ei kanna neid kulusse lühema perioodi jooksul kui KIK

³⁸ 1) Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõtjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead. (perioodi 2007-2013 ÜF toetuste puhul)

2) Keskkonnaministri 22.12.2014 määruse nr 59 lisa 2 "Juhendmaterjal Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi rahastamistaotlusega seotud projekti majandus- ja finantsanalüüsi koostamiseks" p 9 kajastatud varade kasulikud eluead (perioodi 2014-2020 ÜF toetuste puhul)

Juhendmaterjali punktis 10 tulenevad varade arvestuslikud kasulikud eluead seda ette näevad.

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks MVV poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud MVV omavahendite ja kohustuste arvel soetatud veevaldkonnas kasutatava ja vajaliku põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 18 rida 1) ning eristatud on purgimisteenusega seotud vara, loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks MVV omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 132,92 tuh € lülitamist veeteenuse hinda (sh 56,08 tuh € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ning 76,84 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma MVV reguleeritava vara väärtuse. Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtus. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9 on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

Tabelist (vt Tabel 18 rida 10 veerg 2023) nähtub, et MVV omavahenditest ja laenukohustustest soetatud ning veevaldkonnas kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2023.a lõpus on 2312,5 tuh €, millest purgimisteenusega on seotud 16,9 tuh € ning veeteenuse osutamiseks kasutatava vara jääkmaksumuseks 2295,6 tuh €.

MVV regulatsiooniperioodi müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 1188,94 tuh € (vt Tabel 21 rida 10), millest lähtuvalt on käibekapital 59,45 tuh € ($1188,94 \times 5 / 100 = 59,45$). Seega kujuneb MVV reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2023.a lõpus 2295,6 tuh € + käibekapital 59,45 tuh € = 2355,05 tuh €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks MVV reguleeritava vara väärtuse summas 2355,05 tuh €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatud ega sisalda purgimisteenusega seotud vara ja sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.3. Põhjendatud tulukus

MVV poolt taotletav veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 113,25 tuh €

Esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 113,25 tuh €, sh tasusse võetud vee eest summas 51,59 tuh € ja tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest summas 61,66 tuh €.

Konkurentsiamet seisukoht tulukuse 113,25 tuh € osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. MVV on Pärnu-, Lääne- ja Raplamaal veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Investeeritud kapital ehk reguleeritav vara on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 ja 5.8 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses

kasutatava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital. Juhendi punkti 2.8 kohaselt leitakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

Käesoleva otsuse punktis 8.2 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks MVV reguleeritava vara väärtuse summas **2355,05 tuh €**. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust, rakendades reguleeritava vara väärtusele 2471,8 tuh € põhjendatud tulunormi (*WACC*) **4,81%**. Lähtuvalt Juhendi p 6 kujuneb maksimaalseks veeteenuse hinda lülitatavaks põhjendatud tulukuseks **113,28 tuh €** (reguleeritav vara 2355,05 tuh € × *WACC* 4,81% = 113,28 tuh €). MVV on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas 113,25 tuh €, mis ei ületa Juhendi punkti 6 põhimõtete kohaselt arvatud põhjendatud tulukuse maksimaalset summat 113,28 tuh €.

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud MVV puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p 7.4).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 20) kontrollimaks, kas MVV poolt taotletav müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale piisavat vaba raha ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 20 Vaba raha

Rida	Näitaja	2023 (tuh €)
1	Vee erikasutusõiguse tasu	28,00
2	Saastetasu	8,49
3	Elektrienergia kulu	387,18
4	Muud tegevuskulud	519,10
5	Laenukohustised	71,25
6	Järelevalvetasu	2,38
7	Põhjendatud väljaminev kassavoog regulatsiooniperioodil (ridade 1-6 summa)	1016,39
8	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu (sissetulev kassavoog)	1191,30
9	Vaba raha	174,91

Tabelist (vt Tabel 20) selgub, et MVV müügitulu kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnaga on 1191,30 tuh € (vt Tabel 20 rida 8). Samas on ettevõtja põhjendatud kulutuste ja laenukohustuste summa kokku 1016,39 tuh € (vt Tabel 20 rida 7) s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 71,25 tuh € (vt Tabel 20 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud läbi veeteenuse hinna peale põhjendatud kulude ja laenukohustuste kandmist vaba raha 174,91 tuh € (vt Tabel 20 rida 9).

MVV poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine ning vee-ettevõtjale jääb vaba raha 174,91 tuh € (vt Tabel 20 rida 9) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

Konkurentsiamet on kontrollinud ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt, et veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses (113,25 tuh €) ja jõudnud järeldusele, et MVV poolt taotletud veeteenuse hind tagab ÜVVKS § 14 lg 10 täitmise (vaba raha summas 174,91 tuh €).

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- tegevuskulud;
- kapitalikulu;
- põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetsed veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

- $T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud MVV poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 21).

Tabel 21 Veeteenuse hindade kujunemine

rida	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU
1	Müügimaht	tuh m ³	268,0	245,0	513,0
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	28,00	8,49	36,5
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	28,00	0,00	28,00
4	Saastetasu	tuh €	0,00	8,49	8,49
5	Kontrollitavad kulud	tuh €	411,89	494,39	906,3
6	Elektrienergia kulu	tuh €	160,85	226,33	387,18
7	Muud tegevuskulud	tuh €	251,04	268,06	519,10
8	Kapitalikulu	tuh €	56,08	76,84	132,92

rida	Veeteenuse hind	Ühik	Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU
9	Põhjendatud tulukus	tuh €	51,59	61,66	113,25
10	Lubatud müügitulu	tuh €	547,56	641,38	1188,94
11	Järelevalvetasu	tuh €	1,10	1,28	2,38
12	Lubatud müügitulu järelevalvetasuga	tuh €	548,66	642,66	1191,32
13	Veeteenuse hind	€/m ³	2,05	2,62	

KonkS § 18¹ on sätestatud eri- või ainuõigust või olulist vahendit omava ettevõtja kohustus pidada eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt kindlaks määrata ettevõtja sise-eeskirjades. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega.

ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks KonkS §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

KonkS § 18¹ ja ÜVVKS § 7² lg 1 täitmine vee-ettevõtja poolt võimaldab Konkurentsiametil hinnata, kas iga teenuse osutamiseks tehtavad kulud saavad kaetud vastava teenuse hinnaga.

MVV on veeteenuste hinnad kujundanud järgmiselt:

1. Vee erikasutusõiguse tasu on MVV lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
2. Saastetasu kulu on MVV täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega ning iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas, siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
3. Elektrienergia kulu on MVV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavat elektrikulu. Konkurentsiamet peab põhjendatuks MVV poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtteid, sest:
  - a) põhjendatud on võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna;
  - b) põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasusse, kuna iga teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi selle teenuse hinna.

4. MVV on muud tegevuskulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks (üldjuhtimise tegevuskulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel vastavalt teatava veeteenuse osutamise seotud tööaja proportsioonile. Konkurentsiamet peab põhjendatuks MVV poolt kasutatud muude tegevuskulude jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.
5. Kapitalikulu on MVV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mitme veeteenuse osutamise seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamise seotud tööaja proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab põhjendatuks MVV poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
6. Tulukuse on MVV jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mitme teenuse osutamise seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel teatava veeteenuse osutamise seotud tööaja proportsiooni alusel kuna tööaja proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kulutada. Konkurentsiamet peab põhjendatuks MVV poolt kasutatud tulukuse jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukuse.

01.01.2022 jõustunud ÜVVKS § 1 lg 1² järgi maksab vee-ettevõtja järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alustel ja korras. KonkS § 53¹, § 53² ja 53³ sätetest tulenevalt on vee-ettevõtjatele kehtestatud järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle kalendriaasta 15. juuli seisuga antud haldusaktis märgitud müügitulust, mida ettevõtjal tuleb maksta kord kalendriaastas riigieelarvesse. Käesoleva otsuse kohaselt kujuneb MVV lubatud müügituluks 1188,94 tuh €, millelt arvestatud järelevalve tasu on 2,38 tuh € (vt Tabel 21 rida 11 veerg „Kokku“), mis kajastub veeteenuse hinnas.

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et MVV on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ lähtuvalt erinevate veeteenuste vahel. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügitumahuga on saadud konkreetse veeteenuse hind (vt Tabel 21 rida 13).

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuste hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et erinevate veeteenuste hindadega saadav müügitulu ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatud alustel kujunenud lubatud müügitulu.

Tabel 22 Veeteenuse hinnaga saadav tulu

rida	Veeteenuse hinnaga saadav tulu	Müügitulu (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
1	Tasu võetud vee eest	268,0	2,05	549,40
2	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	245,0	2,62	641,90

rida	Veeteenuse hinnaga saadav tulu	Müügimaht (tuh m ³)	Veeteenuse hind (€/m ³)	Müügitulu (tuh €)
3	Veeteenuse hinnaga saadav müügitulu			1191,30
4	Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga			1191,32

Konkurentsiamet, kontrollinud erinevate veeteenuste hindadega saadavat tulu 1191,30 tuh € (vt Tabel 22 rida 3), leidis et see ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel arvutatud lubatud müügitulu 1191,32 tuh € (vt Tabel 22 rida 4 ja Tabel 21 rida 12 veerg „Kokku“).

Lähtudes eeltoodust ning juhitudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14², ÜVVKS 16 lg 11 ja Juhendist,

otsustan:

kooskõlastada AS Matsalu Veevõrk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad alljärgnevalt:

tasu võetud vee eest	2,05 €/m³
tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,62 €/m³

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu kehtib Märjamaa, Rapla, Lääneranna ja Lääne-Nigula vallas AS Matsalu Veevõrk klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa ühisveevõrgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades osundatud piirväärtuseid (vt käesoleva otsuse punkt 4 Tabel 4, Tabel 5, Tabel 6 ja Tabel 7).

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsusega jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Küllli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Lisa 1 Matsalu Veevõrk AS investeeringud perioodil 2018 – 2023

rida	Investeeringud	Ühik	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud								
1.	Võetud vee teenus	tuh €	35,78	7,20	38,34	151,00	6,00	0,00
1.1	Laane-Ärni piirkond/Vee taristu	tuh €	35,78					
1.2	AUTOD2 Dacia Dokker (2 tk)	tuh €		7,20				
1.3	23111025 Vitsu VTJ PO seade	tuh €			16,39			
1.4	31105015 Märjamaa, MÄNNI pk.torustik	tuh €			7,18			
1.5	31805004 Varbola veetorustik(Renov.2020)	tuh €			7,25			
1.6	31405004 Orgita küla veetorustik (ren)	tuh €			7,52			
1.7	Sõiduk C-Berlingo	tuh €				7,17		
1.8	43111007 Raikküla PKP seadmed	tuh €				2,55		
1.9	43311006 Kabala PKP seadmed 21	tuh €				7,11		
1.10	27211011 K-Vigala PK seadmed	tuh €				5,00		
1.11	2421100 Rõude VTJ seadmed ja automaatika	tuh €				7,75		
1.12	24202003 Rõude VTJ hoone	tuh €				8,76		
1.13	24205002 Rõude VTJ torustik	tuh €				24,14		
1.14	23311013 Vatla VTJ seadmed	tuh €				5,75		
1.15	26305004 Oidrema veetorustik 21	tuh €				14,53		
1.16	26105004 Koonga vee survetoru	tuh €				34,83		
1.17	21105008 Lihula veetorustik Penijõe tee	tuh €				33,40		
1.18	Vatla PK rek	tuh €					6,00	
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	676,36	8,21	5,04	108,30	107,93	0,00
2.1	Märjamaa RVPJ rekonstrueerimine	tuh €	628,22					
2.2	Laane-Ärni piirkond - KANAL	tuh €	48,15					
2.3	26109002 Koonga RVPJ rek	tuh €		8,21				
2.4	31807004 Varbola kanali torustik (renov. 2020)	tuh €			5,04			
2.5	99900010 Videouuringu seade	tuh €				6,50		
2.6	231110241 Virtsu RVPJ võre parendus	tuh €				5,20		
2.7	26111011 Koonga RVP seadmed	tuh €				2,52		
2.8	43209002 Purku RVPJ juurdepääs	tuh €				5,29		
2.9	31105601 Mrjm Anne-Tööstuse reovee torustik	tuh €				6,14		
2.10	26306003 Oidrema reoveetorustik 21	tuh €				21,80		
2.11	26156001 Koonga RVP kaev	tuh €				8,60		
2.12	26106002 Koonga RV torustik	tuh €				52,25		
2.13	26256002 Lõpe RVPJ toitekaabel	tuh €					5,03	
2.14	Tamme/Kabala RVP rek.	tuh €					102,90	
3.	Sademe- ja dreenaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine ja puhastamine	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Põhiteenustega seotud teenused	tuh €	0,00	0,00	91,52	0,00	0,00	0,00
4.1	26256001 Päikesejaam LÕPE Rvpj	tuh €			43,04			
4.2	31156001 Päikesejaam SÖTKE Rvpj	tuh €			48,49			
5.	Maa	tuh €	0,27	0,55	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1	Võetud vee teenusega seotud maa	tuh €	0,17	0,55				
5.2	Reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud maa	tuh €	0,10					
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud kokku*		tuh €	712,41	15,96	134,91	259,30	113,93	0,00

rida	Investeeringud	Ühik	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
6.	Tarbijate poolt tasutud liitumistasudest teostatud investeeringud veesektoris	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
7.	Veesectori investeeringutest muu tegevusega seotud osa	tuh €	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris	tuh €	1954,42	0,00	0,00	130,00	0,00	0,00	
8.1	Laane-Ärni piirkond/Vesi - sihtfin	tuh €	56,63						
8.2	242020030 Rõude VTJ hoone KOV SF	tuh €				28,02			
8.3	242050020 Rõude VTJ torustik KOV SF	tuh €				77,19			
8.4	Märjamaa RVPJ rekonstrueerimine -sihtfin	tuh €	1838,42						
8.5	Laane-Ärni piirkond - KANAL sihtfin.	tuh €	59,37						
8.6	2421100 Rõude VTJ seadmed ja automaatika SF	tuh €				24,79			
9.	Lõpetamata ehitise saldo aasta lõpus	tuh €							9,80
9.1	ettevõtte vahenditest - GISi juurutamine (IT)	tuh €							9,80
S	Kõik investeeringud kokku ilma lõpetamata ehitiseta	tuh €	2666,83	15,96	134,91	389,30	113,93	0,00	
	<i>Sh veesectoriga seotud maa</i>	tuh €	0,27	0,55	0,00	0,00	0,00	0,00	
	<i>sh veesectoriga seotud muud investeeringud</i>	tuh €	2666,56	15,41	134,91	389,30	113,93	0,00	

*sisaldab purgimisteenusele eristatavat maksumust

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab